

Substraat voor bomen voegt zich in de kringloop

Heicom: hergebruik is duurzaam en economisch tegelijk

Bomensubstraat samenstellen uit grondstoffen die al beschikbaar zijn, is duurzaam en ook nog economisch, zo luidt de boodschap van leverancier Heicom. De inzet is om zoveel mogelijk uit te gaan van het bestaande, door gebruik van de grond op de locatie zelf of door recycling. Minimaal dezelfde kwaliteit is hierbij een harde eis.

Auteur: Bart Mullink

Bomen dragen bij aan de kwaliteit van stedelijk gebied, maar andersom ligt dat moeilijker. Aangebracht ophoogzand, de vele bestrating en het waterbeheer zijn niet in de eerste plaats bedoeld om groen te laten gedijen. Op plantplaatsen van bomen zijn vaak speciale maatregelen nodig om de groei succesvol te maken. Wanneer die er bij de aanleg financieel niet vanaf kunnen, blijkt een armzalige groei al gauw de prijs die de opdrachtgever betaalt. Een groeizame bodem is nodig; wortels moeten ook onder bestrating hun weg kunnen vinden. Ingrepn hiervoor variëren van het opwaarderen van de bestaande bodem tot de aanvoer van substraat en krattenconstructies. Hergebruik van substraten, zoals die met lava, is in opmars, zo verklaren Hans van der Weerd en Marcel Straatman van Heicom. Straatman

noemt hiernaast het gebruik van bestaande grond als duurzame optie. 'Daarmee zijn we al langer bezig, al zo'n 20 jaar. Het betekent dat we bestaande grond analyseren en op basis van de bevindingen verbeteren met nieuwe grond, in plaats van alles af te voeren en nieuwe grond aan te voeren. De laatste jaren zien we dat ook hier meer vraag naar komt, om ecologische, maar ook financiële redenen.'

Analyse

Gebuiken wat er al is, heeft de voorkeur. 'Het begint meestal met een klant die vraagt om de analyse van bestaande grond op een locatie waar bomen moeten komen. Aan de hand van die analyse kunnen wij bepalen welke aanvulling de grond wellicht nodig heeft. Vaak is bodemverbetering voldoende; in andere geval-

len kan blijken dat de aanvoer van bomensubstraat een betere oplossing is.'

De klant neemt altijd graag het zekere voor het onzekere, weet hij. Daarom zijn harde garanties noodzaak. 'Voorop moet staan dat je de beste kwaliteit krijgt; anders heeft het weinig zin,

3 min. leestijd

want dan ben je niet duurzaam bezig.'

Van der Weerd vult hem aan: 'Het keurmerk is de kwaliteitsgarantie. Wij houden ons aan de normen van het RAG-keurmerk. De eisen uit het Handboek Bomen vormen daarop een extra aanvulling.' Heicom levert de analyses waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de eisen van zowel het RAG-keurmerk als het Handboek Bomen. 'Producten zoals boomgranulaat, bomengrond en bomenzand voldoen dan aan alle gestelde voorwaarden als het gaat om organische stof, pH, lutum, draagkracht en voedingswaarden.' De mate van duurzaamheid is apart meetbaar en wordt uitgedrukt in een getal, vervolgt hij. 'Om inzicht te krijgen in de milieukosten van onze producten, berekenen we de MKI-waarde.' Die afkorting staat voor 'milieukostenindicator'. 'Deze waarde geeft weer wat de milieu-impact is van een product, gerekend over de hele levenscyclus. De winning weegt mee, maar ook de productie en het transport. Zo zijn producten goed met elkaar te vergelijken.'

Alternatief

Bij de productie van nieuwe substraten kunnen elders gebruikte elementen hergebruikt worden. Zo krijgt afgedankte spoorballast een nieuwe bestemming in het Heicom-product Bomengranulaat ECO. De spoorballast vormt hierin een alternatief voor lava. Bomengranulaat ECO is hiermee niet alleen ecologisch duurzaam, maar ook duurzaam in de zin van extra stevig. Het is daarmee een betere oplossing onder wegen met veel belas-

ting door het verkeer, zo schetsen de twee Heicom-mannen. 'Lava is zachter; bij intensief en zwaar verkeer kan daardoor verzakking optreden.'

Lava wordt in Duitsland gewonnen en daarvan getransporteerd. Dat transport telt ook mee voor de te berekenen milieuscore. 'Toch heeft Bomengranulaat lava wel wat voordelen, dus dat product gaan we zeker niet afschrijven', zo onderstreept Van der Weerd. 'Het heeft zich bewezen als een goed doorwortelbaar substraat en het uitstekende wateropnemende vermogen wordt gewaardeerd.' Het is de bedoeling aan het eind van de cyclus weer nieuwe bestemmingen voor de lava te zoeken. In Nederland zijn veel projecten waarin lava is verwerkt, ook als halfverharding langs wegen en onder sportvelden. 'Steeds vaker krijgen we aanvragen van bedrijven om lava te analyseren. Lava is een mooie grondstof, die we graag hergebruiken in daktuinsubstraat of boomgranulaat.'

Van der Weerd noemt verder mogelijkheden om bij projecten vrijkomende substraten direct opnieuw te benutten. Boomgranulaat dat al jaren dienstdoet op een locatie waarvan de bestemming verandert, kan worden gebruikt op andere locaties in de gemeente. 'We doen dan eerst een kwaliteitscheck, om vast te stellen of het nog voldoet aan de huidige eisen. Vervolgens zouden we toevoegingen kunnen doen, zoals extra voeding.'

GROEIPLAATSVERBETERING

Daktuinen

Groene steden zijn aangenaam om te verblijven. Het is in dit licht een belangrijke taak om boomwortels een handje te helpen met producten uit het programma van Heicom, zoals boombunkers, boomkratten, boomgranulaat, bomengrond en bomenzand. Bestaande grond opwaarderen is een andere oplossing, duurzaam bovendien. Een spectaculaire andere ontwikkeling is de aanleg van daktuinen waar ook plaats is voor bomen. Die groeien dan in lavasubstraat of daktuingrond.

De steeds vaker voorkomende langdurig droge periodes hebben ons doen beseffen wat er kan gebeuren door watertekort. Voor Heicom betekent het werk aan de winkel om te zorgen dat bomen het goed blijven doen in de veelal moeilijke stedelijke omstandigheden, zoals gezegd zelfs op daken. Met daarbij nog een extra oplossing tegen waterlood, want een boom stelt meer eisen dan het traditionele sedum dat wordt gebruikt voor groene daken. Van der Weerd: 'Met ons Heicom-irrigatiesysteem is het mogelijk water op te slaan, dat in droge periodes weer ten goede kan komen aan de boom.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Bomen op het Maanplein in Heerlen, gelegen boven op een winkelcentrum inclusief tweelaagse parkeergarage